

کهن سرزمین ایران به گواه یافته‌های باستان‌شناسان، پژوهندگان و دیرینه‌شناسان از نخستین تمدن‌ها و یکی از چند تمدن شگرف و با پیشینه‌ای به درازای حیات بشر است و در این میان لرستان بی‌تردید با یادمان‌های بی‌بدیل خود، شاید یکی از نخستینه‌های تاریخ و تمدن بشری باشد. شاهد این مدعا آثار به‌دست آمده از غارها و پناهگاه‌های سنگی دره خرم‌آباد و نقاشی‌های صخره‌ای میرملاس و هومیان کوه‌دشت است که به‌عنوان ابتدایی‌ترین ترشحات قلم بشر آغازین بر دیواره سنگی غارهای لاسگو در فرانسه و آلتامیرو در اسپانیا به‌شمار می‌آید. این دیار افسانه‌ای در سایه جانبازی‌های مردمان خود در معبر جهان‌گشایی‌های اسکندرها، چنگیزها، تیمورها و ... خراج‌گزار هیچ زورمداری نبوده است. قلل به هم پیوسته زاگرس با مواهیبی بی‌کران در جلوه‌هایی از چشمه‌ساران، رودهای خروشان و جنگل‌ها و مراتع سرسبز زیبایی‌هایی به تماشا گذاشته که از دیرباز زندگی را به ساکنان آن ارزانی داشته است.

گذری بر پل‌های تاریخی لرستان

کهن سرزمین لرستان سکونت‌گاهی بسیار قدیمی در دل رشته‌کوه‌های زاگرس، واسطه وجود دره‌ها و دانه‌های پرشیب کوه‌ها و قلعه‌های برف‌گیر و سترگ همواره موجب جاری شدن رودهای خروشان بوده است. از آن جا که مسیر راه‌های باستانی و پایتخت‌های شاهان هخامنشی و ساسانی از این منطقه می‌گذشته و نیز در ادوار دیگر تاریخی به‌ویژه در اوایل دوره اسلامی از راه‌های ارتباطی مهم به شمار می‌آمده است، پل‌های شکوهمند و متعددی برای گذر از این رودهای سرکش بنا گردیده که هر یک جلوه‌گاه خاصی از ذوق، توان و دانش فنی معماری مردمان این دیار افسانه‌ای می‌باشد. پل‌های تاریخی کشکان، کلهر، پلدختر، گاومیشان، شکسته، زال، سیاه پله و کاکا رضا از مهمترین پل‌های تاریخی استان لرستان به شمار می‌آیند.

قلعه فلک‌الافلاک؛ نماد گردشگری استان

قلعه فلک‌الافلاک به شهادت تاریخ هر زمان گره از کار مردمان زمان خود را باز و مشکلی را حل می‌کرده است. از این جهت شاهد زندگی مردم در فراز و نشیب تاریخ طولانی این سرزمین است. این بنا نزد مردمان پاک‌سرشت لرستان گویی پناهگاه ناموس این سرزمین بوده و نماد استواری و شکوه است و از این رو نزد مردم این گوشه از سرزمین ما برج و باروی فلک‌الافلاک سر به آسمان می‌ساید. این قلعه بر بلندای تپه‌ای باستانی و طبیعی، در مرکز شهر خرم‌آباد واقع شده است و دارای هشت برج و ۲ حیاط مستطیل شکل می‌باشد. در ساخت آن از مصالحی چون خشت، آجر (قرمز و بزرگ)، سنگ و ملات استفاده شده است. از نکات قابل تأمل در این بنای سترگ وجود چاه قلعه به عمق ۲۲ متر در حیاط اول و گریزگاه اضطراری در حیاط دوم است. از زمان برپایی بنا در عهد ساسانی تا دوره‌های متأخر به آن اضافه شده است که مهم‌ترین آن‌ها همان دژ معروف شاپورخواست می‌باشد که در تاریخ ذکر شده است. از بدو شکل‌گیری این بنای عظیم و دینی تا به حال دارای کاربری‌های سیاسی، نظامی، خزانه سلطنتی، مقر حکومتی، پادگان نظامی و زندان سیاسی داشته است. اکنون نیز به عنوان موزه باستان‌شناسی، مردم‌شناسی و آزمایشگاه مرمت اشیاء و چایخانه سنتی از آن استفاده می‌شود. این بنای کم‌نظیر مربوط به دوره ساسانی و به شماره ۸۸۳ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

خرم‌آباد، دیار فلک‌افلاک

شهر باستانی خرم‌آباد مرکز استان لرستان در میان دره‌ای خوش آب و هوا با درختان انبوه و جویبارهای پرآب واقع شده است. این شهر به سبب برخورداری از پیشینه تاریخی کهن و جاذبه‌های طبیعی فراوان یکی از شهرهای توریستی ایران است.



لرستان؛ سرزمین مفرغ و بلوط

طیروزا فرزین / پل شکسته / دوره ساسانی / خرم‌آباد

لرستان Lorestan

طیروزا فرزین / کلام مفرغی / موزه فلک‌افلاک / هزاره اول ب.م



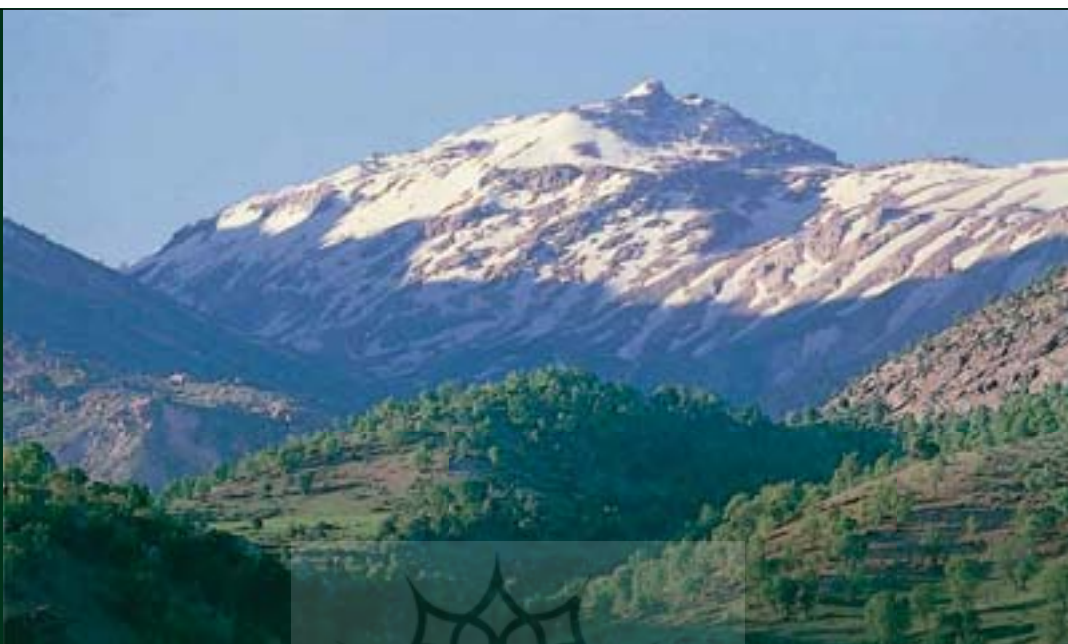


جاذبه‌های طبیعی و تاریخی: قلمه فلک‌الافلاک (مرکز شهر خرم‌آباد)، موزه مردم‌شناسی (قلمه فلک‌الافلاک)، مناره اجری (میدان امام حسین)، سنگ‌نیشته (خیابان شریعتی)، گرداب سنگی (میدان تختی)، آبشار بیشه (۶۰ کیلومتری جنوب شرقی خرم‌آباد)، آبشار وارک (۵۰ کیلومتری جنوب شرقی خرم‌آباد)، آبشار گربت (۵۰ کیلومتری شرق خرم‌آباد)، آبشار نوزین (۵۱ کیلومتری جنوب شرقی خرم‌آباد)، پل شکسته (جنوب شهر خرم‌آباد)، پارک جنگلی مخمل کوه (شمال خرم‌آباد).

صنایع دستی: گلیم، فرش، جاجیم‌بافی، گیوه‌بافی، منبت و مشبک و معرق چوب، صنایع دستی تکمیلی و تلفیقی، مشبک فلز، تذهیب و نگارگری، طراحی فرش و گلیم، سفالگری و بخت لعاب، قلاب‌بافی، طراحی سنتی، مکرومبافی، عروسک محلی، خوشنویسی و تشعیر، خراطی چوب، گیوه‌بافی، نازک‌کاری چوب، ساخت آلات موسیقی، شمع‌سازی، گل‌های تزئینی، نقاشی روی شیشه، البسه محلی، گیوه‌دوزی، هوبه‌کاری روی پارچه، ریخته‌گری فلز، ساخت احجام سنتی و معرق.

بروجرد؛ زادگاه فرزنانگان

بروجرد مهم‌ترین شهر فرهنگی استان به‌شمار می‌آید که عالمان و دانشمندان



کوه‌دشت؛ سرزمین نیایش

برجسته‌ای نظیر آیت‌الله بروجردی، سید حسن شهیدی، عبدالحسین زرین کوب، مهرداد اوستا، شهید محمد بروجردی و شخصیت‌های ممتاز دیگری را در دامان بزمهر خود پرورانده است.

شهرستان بروجرد در شمال استان لرستان و دشت حاصلخیز سیلاخور واقع شده است و به لحاظ اقلیمی دارای آب و هوای زمستانی نسبتاً سرد و بهار و تابستان بسیار مفرح می‌باشد. در سمت غرب شهر رشته‌کوه گرون بخشی از جبال زاگرس میانی، سرچشمه بسیاری از سراب‌ها و رودخانه‌های پرآب منطقه استقرار دارد که جلوه زیبایی به طبیعت منطقه داده است. این شهر مهم‌ترین مرکز تمدنی دشت سیلاخور یا سابقه شهرنشینی افزون بر هزار و پانصد سال و مرکز سکونت هشت تا نه هزار ساله می‌باشد که وجود تپه‌ها و بناهای تاریخی متعدد مبین این مدعاست. شهر بروجرد به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مرکز صنایع دستی و هنرهای سنتی کشور محسوب می‌شود و به همین اعتبار این شهر یکی از قطب‌های صنعتی کشور در دنیای قدیم محسوب می‌شده است.

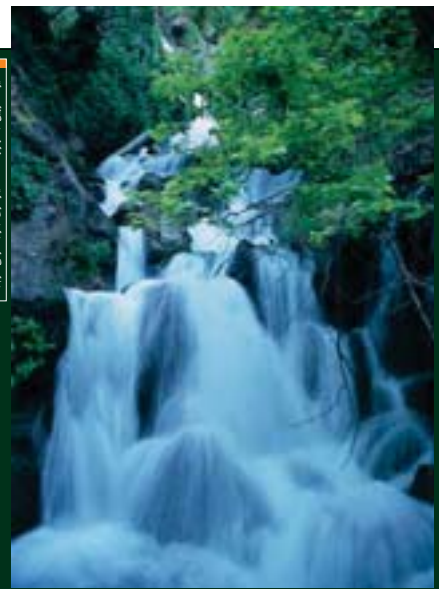
جاذبه‌های طبیعی و تاریخی: چشمه سیاب (شرق کوه‌دشت، تنگ سیاب)، دره و غار وینزهار (بخش روشگان، روستای ولی عصر)، نگاره‌های صخره‌ای میرمالاس (۲۰ کیلومتری شمال غرب کوه‌دشت)، نگاره‌های صخره‌ای هومیان (۳۵ کیلومتری شمال غرب کوه‌دشت)، پل سیاه پله (حدفاصل لرستان و ایلام)، گنبد شاه محمد (۶۵ کیلومتری شمال غرب کوه‌دشت)، معبد سرخ دم لری (۶ کیلومتری شرق کوه‌دشت)، تنگه سبزه (شمال غرب کوه‌دشت)، غار پتخانه (۲۰ کیلومتری شرق کوه‌دشت)، پارک جنگلی بلوران (کیلومتر ۳۵ جاده کرمانشاه) صنایع دستی: گلیم‌بافی، حجاری سنگ و قالی‌بافی.

این شهر در ۹۰ کیلومتری جنوب غربی خرم‌آباد واقع شده و با وجود تپه‌های تاریخی (سرخ دم لکی و لری)، آثار باستانی و مذهبی، جاذبه‌های بکر طبیعی، غارهای هومیان و میرمالاس، همچنین پل تاریخی کسکان می‌تواند به‌عنوان کانون گردشگری استان و غرب کشور مورد توجه گردشگران قرار گیرد.

جاذبه‌های طبیعی و تاریخی: چشمه سیاب (شرق کوه‌دشت، تنگ سیاب)، دره و غار وینزهار (بخش روشگان، روستای ولی عصر)، نگاره‌های صخره‌ای میرمالاس (۲۰ کیلومتری شمال غرب کوه‌دشت)، نگاره‌های صخره‌ای هومیان (۳۵ کیلومتری شمال غرب کوه‌دشت)، پل سیاه پله (حدفاصل لرستان و ایلام)، گنبد شاه محمد (۶۵ کیلومتری شمال غرب کوه‌دشت)، معبد سرخ دم لری (۶ کیلومتری شرق کوه‌دشت)، تنگه سبزه (شمال غرب کوه‌دشت)، غار پتخانه (۲۰ کیلومتری شرق کوه‌دشت)، پارک جنگلی بلوران (کیلومتر ۳۵ جاده کرمانشاه) صنایع دستی: گلیم‌بافی، حجاری سنگ و قالی‌بافی.

الیگودرز؛ سرزمین لاله‌های واژگون

این شهر در فاصله ۱۵۴ کیلومتری شرق خرم‌آباد با میانگین ارتفاع ۱۲۵۰ متر از سطح دریا قرار دارد. چشمه‌ها، قنات‌ها، مغان سنگ و رودخانه‌های برآب را می‌توان از عوامل توسعه این شهر برشمرد.



جاذبه‌های طبیعی و تاریخی: سد بزرگ برق- آبی رودبار الیگودرز (۱۰۰ کیلومتری شمال الیگودرز)، آبشار آب سفید (۹۰ کیلومتری الیگودرز، منطقه دلقی)، آبشار چکان (منطقه شول‌آباد)، سراب ماهی بال (جنوب غربی الیگودرز)، سراب کایکان (۳۵ کیلومتری شرق الیگودرز)، طبیعت شول‌آباد و کی گوران (دامنه قالی کوه).

صنایع دستی: جاجیم‌بافی، گلیم‌بافی، قالی‌بافی، گیوه‌بافی و گیوه‌دوزی، چیت‌بافی، نم‌مالی، حجاری سنگ، ساخت احجام سنتی، البسه محلی، ساخت آلات موسیقی، سرامیک، البسه محلی، مشبک، معرق و منبت چوب و رنگرزی سنتی. دشت لاله‌های واژگون در منطقه شول‌آباد از توابع شهرستان الیگودرز همراه با زمزمه جویباران در فصل بهار جلوه‌ای بدیع و چشم‌نواز از طبیعت منحصر به فرد و بکر منطقه به‌شمار می‌آید.

ازنا؛ دیار اشترانکوه و درپند

ازنا در فاصله ۱۳۲ کیلومتری شمال شرقی خرم‌آباد و با آب و هوایی سرد یک شهر صنعتی محسوب می‌شود. منطقه ویژه اقتصادی سنگ و مواد معدنی لرستان در این شهر واقع است. در دامنه اشترانکوه که مشرف بر ازناست، مناظر طبیعی فراوانی مانند تونل برقی دره تخت وجود دارد.

جاذبه‌های طبیعی و تاریخی: تونل برقی (۲۰ کیلومتری جنوب ازنا و در دامنه اشترانکوه)، دره تخت (۱۰ کیلومتری جنوب ازنا)، امامزاده قاسم (۲۰ کیلومتری شمال غربی ازنا)، دامنه اشترانکوه (جنوب ازنا)، چشمه قلقلی (جنوب ازنا)، امامزاده قاسم (۳۰ کیلومتری شمال ازنا).

صنایع دستی: گلیم‌بافی، معرق، مشبک چوب، مکرومبافی، مصنوعات تکمیلی و تلفیقی، ساخت آلات موسیقی، نقاشی روی سفال، نقاشی روی هوبه، هوبه‌کاری پارچه، توربافی، قلاب‌بافی، ساخت گل‌های تزئینی، عروسک‌دوزی و قالی‌بافی.

پلدختر؛ گذرگاه تاریخ

این شهر در فاصله ۱۱۰ کیلومتری جنوب غرب خرم‌آباد در مسیر جاده ترانزیتی تهران- جنوب و اهواز- کرمانشاه قرار گرفته است. با آب و هوایی گرم‌جوی‌ترین شهر استان از نقاط نفت‌خیز کشور به‌شمار می‌آید. عبور رودخانه کسکان از وسط این شهر زیبایی خاصی به شهر داده است.

جاذبه‌های طبیعی و تاریخی: رودخانه کسکان (مرکز شهر پلدختر)، تنگ ملاوی (شمال پلدختر)، غار کلماکره (کوه مهله)، کاروان‌سرای چشمک (شمال پلدختر)، غار



عطرشا فرزین

کوگان (شمال شرقی بلختر)، پل کلهرت (معمولان)، آبشار افرینه (۲۰ کیلومتری معمولان).

صنایع دستی: گلیم‌بافی، معرق و مشبک چوب، مکرومبافی، مصنوعات تکمیلی و تلفیقی و قالی‌بافی.

بقایای پل تاریخی دختر در ورودی شهر و بر فراز رودخانه کشکن که در گویش محلی کرودت "Kor-o-Del" نامیده می‌شود از شاهکارهای بی‌بدیل معماری پل‌سازی ساسانی به‌شمار می‌آید.

دورود؛ مبعادگاه گهر و اُشترانکوه

این شهر در ۸۵ کیلومتری شمال شرقی خرم‌آباد در مسیر راه‌آهن سراسری تهران - خرمشهر و محل تلاقی دو رودخانه تیزه و مایره واقع شده است. شهر دورود به واسطه وجود کارخانه سیمان، معادن سنگ، صنایع نظامی و کارخانه فارسیت، همچنین تأسیسات آب معدنی از شهرهای صنعتی استان به‌شمار می‌رود. این شهر اکنون اکوتوریسم استان است.

جاذبه‌های طبیعی و تاریخی: آبشار بیشه (جنوب دورود)، دریاچه گهر (ارتفاعات اُشترانکوه)، غار و سراب منو (آبادی توت گور گش دورود)، دره نی گا (تنگه پنبه کار در مسیر دریاچه گهر)، سراب دریاپ (جاده ازناب).

صنایع دستی: گلیم‌بافی، قلم‌زنی، معرق و مشبک چوب، مکرومبافی، مصنوعات تکمیلی و تلفیقی، ساخت آلات موسیقی، نقاشی روی سفال، هویه‌کاری پارچه، توربافی، قلاب‌بافی، ساخت گل‌های تزئینی، عروسک‌دوزی و قالی‌بافی.



عطرشا فرزین / سراب چوب‌های استان



عطرشا فرزین / المیزان نامبرده نامبر از کتیبه معرقی محلی



عطرشا فرزین / سراب سنگی منطقه بزوبه / گه‌گوزل

برای دیدار از دریاچه فیروزه‌ای گهر و سلسله‌جبال اُشترانکوه بی‌گمان شهر دورود بهترین مکان محسوب می‌گردد.

الشتر؛ قطعه‌ای از بهشت

الشتر مرکز شهرستان سلسله و در فاصله ۴۵ کیلومتری شمال خرم‌آباد است. این شهرستان با وجود زمین‌های کشاورزی (با خاک چرنوزیوم) و سراب‌های کهمان، هنام و چشمه ساران فراوان، ارتفاعات پوشیده از جنگل بلوط و برف، منطقه بکر و طبیعی آکارضا، گلهو، مراکز پرورش ماهیان سردابی یکی از قطب‌های توریستی استان به‌شمار می‌رود.

جاذبه‌های طبیعی و تاریخی: سراب کهمان (۱۰ کیلومتری شمال غرب الشتر)، سراب هنام (کیلومتر ۱۵ جنوب شرق الشتر)، سراب زز (۵ کیلومتری شرق الشتر)، دره تخت شاه (مسیر سراب کهمان)، تپه گریبان (۲۵ کیلومتری شمال الشتر)، پل تاریخی آکارضا (کیلومتر ۲۵ جاده الشتر - خرم‌آباد)، سد و تونل انتقال آب کاکا رضا (کیلومتر ۲۰ جاده الشتر - چهلوندی).

صنایع دستی: گلیم‌بافی، قالی‌بافی، چیت‌بافی، نم‌مالی، ریسمن‌بافی، خراطی چوب، منبت و مشبک چوب، طراحی گلیم و سیاه‌چادربافی.

نورآباد، دیار مه‌رورزی

مرکز شهرستان دلفان و در ۹۰ کیلومتری شمال غرب خرم‌آباد واقع شده است. وجود آثار برنزی، تپه‌های تاریخی، باستانی، آبشارها و سراب‌ها، چشمه‌ها، جاذبه‌های مذهبی، کوه‌های مرتفع و برف‌گیر، شهرستان نورآباد را به‌عنوان



عطرشا فرزین / مسجد جامع بویرود / قرن چهارم هجری

عطرشا فرزین / نمایی از شهر تاریخی خرم‌آباد

یکی از قطب‌های طبیعی و تاریخی استان مورد توجه گردشگران قرار داده است. **جاذبه‌های طبیعی و تاریخی:** آب گرم سیالیا (۵۰ کیلومتری روستای سیالیا)، مقبره شاهزاده ابراهیم (۵۰ کیلومتری غرب نورآباد)، تپه حمام (۲۵ کیلومتری نورآباد)، تپه باستانی سیکوند (شمال شهر نورآباد)، سراب غضنفر (شمال شرقی شهر نورآباد).

صنایع دستی: گلیم‌بافی، قلم‌زنی، معرق و مشبک چوب، مکرومبافی، مصنوعات تکمیلی و تلفیقی، ساخت آلات موسیقی، نقاشی روی سفال، هویه‌کاری روی پارچه، توربافی، قلاب‌بافی، ساخت گل‌های تزئینی، عروسک‌دوزی و قالی‌بافی. طوایف گوناگون دلفان به لحاظ صفای باطن و خوی مهمان‌نوازی شهره خاص و عامند.

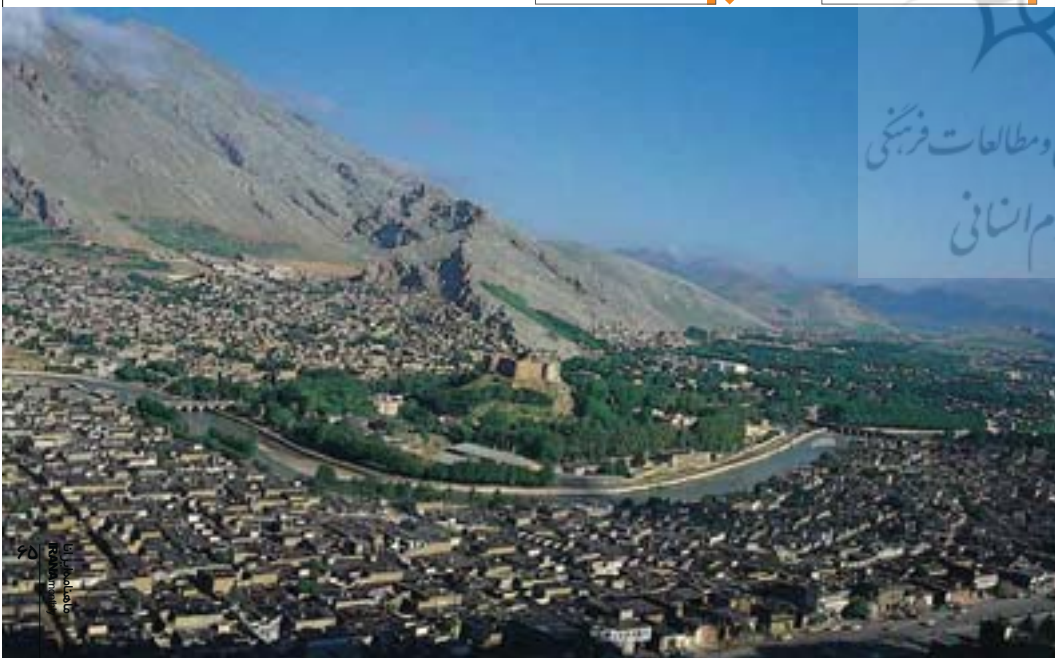
چگنی، سرزمین چشمه‌های جوشان

شهرستان چگنی به مرکزیت سراب دوره با وسعتی نزدیک به ۱۵۰۰ کیلومتر مربع و ۲۵ هزار نفر جمعیت در امتداد سفیدکوه و در ۲۵ کیلومتری غرب خرم‌آباد واقع شده است. دوره چگنی که در سال ۱۲۸۹ از خرم‌آباد جدا و به شهرستان تبدیل گردید به دلیل برخورداری از جاذبه‌های گوناگون فرهنگی، طبیعی و تاریخی یکی از مناطق مهم گردشگری در استان لرستان به‌شمار می‌آید.

جاذبه‌های طبیعی و تاریخی: سراب رفتخان (۲۵ کیلومتری غرب سراب دوره)، سراب ناوه‌کش (۱۰ کیلومتری شرق سراب دوره)، پارک جنگلی شوراب (۲۲ کیلومتری جنوب شرقی سراب دوره)، پل تاریخی کشکان (۱۳ کیلومتری غرب سراب دوره)، غار دوشه (۳۰ کیلومتری غرب سراب دوره)، امامزاده پیرشمس‌الدین (۳۰ کیلومتری شمال غربی سراب دوره)، امامزاده حیات‌الغیب (۱۸ کیلومتری جنوب غربی سراب دوره)

موزه‌های استان

موزه باستان‌شناسی (قلعه فلک‌الافلاک): موزه باستان‌شناسی با مجموعه‌ای از اشیاء فرهنگی تاریخی سنگی، سفالین و فلزی در ضلع شمالی حیاط دوم قلعه فلاک‌الافلاک قرار گرفته است. در این مجموعه که دارای سه



عقرباشا فرزین / مسجد امام بروجرد، دوره قاجار



سالن مرتبط به هم بوده، اشیاء مربوط به دوره‌های پیش از تاریخ، تاریخی و دوره اسلامی به نمایش گنارده شده است. از ویژگی‌های ارزشمند این موزه اشیاء بی‌نظیر نقره‌ای غار کلماکره و تنوع در مفرغ‌های لرستان و سکه‌های ادوار مختلف تاریخی است. از دیگر ویژگی‌های آن آثار سنگی و منقوش حجاری شده سرخ دم لکی کوه‌دشت می‌باشد که در سالن پیش از تاریخ و تاریخی این موزه قابل مشاهده است. قدیمی‌ترین اشیاء به نمایش گذارده این موزه مربوط به ۴۰-۳۰ هزار سال و جدیدترین آن مربوط به دو هزار سال قبل می‌باشد.

موزه مردم‌شناسی: موزه مردم شناسی لرستان به‌عنوان یکی از غنی‌ترین موزه‌های مردم‌شناسی در قلعه فلک‌الافلاک واقع است و با ۱۲ سالن و راهروهای مرتبط به آن صحنه‌های بسیار بدیع و چشم‌نوازی را از زندگی بومی مردم لرستان به نمایش گذاشته است.

موزه مردم شناسی کوه‌دشت

موزه مردم شناسی کوه‌دشت با زیربنای ۳۰۰ متر مربع در سال ۱۳۸۷ افتتاح و به بهره‌برداری رسید. این موزه که در زمرة موزه‌های محلی استان به شمار می‌آید روایتگر بخش قابل توجهی از فرهنگ و آداب و رسوم مردم کوه‌دشت می‌باشد که در سه تالار به نمایش گذاشته شده است.

موزه مردم شناسی نورآباد

موزه مردم شناسی نورآباد با زیربنای ۲۲۰ متر مربع در سال ۱۳۸۸ افتتاح و به بهره‌برداری رسید. در این موزه جلوه‌های گوناگونی از زندگی مردم منطقه نظیر پوشاک محلی مردان و زنان و نیز ظروف مسی شامل قابلمه، سینی، قاشق و ... که در گذشته کاربری داشته، به نمایش گذاشته شده است.

موزه مردم شناسی الیگودرز

موزه مردم شناسی الیگودرز با زیربنای ۱۸۰ متر مربع در زمرة موزه‌های محلی استان به شمار می‌آید. در این موزه مهم‌ترین مولفه‌های فرهنگی منطقه الیگودرز نظیر آئین عروسی، آئین سوگواری، پوشاک محلی، زیور آلات زنان، صنایع دستی و معماری روستایی منطقه در قالب صحنه‌های مختلف، بازسازی و در معرض دید قرار گرفته است.

موزه علوم طبیعی: این موزه یکی از زیباترین موزه‌های علوم طبیعی کشور است که گونه‌های زیبا و بی‌نظیری از حیوانات و پرندگان را در خود جای داده است.

توانمندی‌های گردشگری و فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان

استان لرستان به‌عنوان یکی از استان‌های غربی کشور از لحاظ جاذبه‌های گردشگری جزء با استعدادترین استان‌ها و از نظر صنایع دستی از جمله غنی‌ترین استان‌های کشور می‌باشد. شاهد این مدعا مستندات متعددی است به شرح زیر:

۱- برخورداری از ظرفیت‌های طبیعی کم نظیر و بعضاً بی‌نظیر، تنوع آب و هوایی مناسب، آب و هوای نسبتاً گرم در جنوب استان (همجوار با شمال استان خوزستان)، اعتدال در مناطق مرکزی و سرد در شمال استان و منظر کوه و دشت (البته با غالبیت طبیعت کوهستانی) ظرفیت بالقوه‌ای را از این حیث برای استان ایجاد نموده است.

۲- دیرینگی و کهن بودن استان از نظر تاریخی و فرهنگی که بنا به مستندات دارای پیشینه سکونت ۴۰ هزار ساله (اواسط دوران پارینه سنگی) است. از این حیث در دوره‌های مختلف اعم از پیش از تاریخ و دوران تاریخی غنای گسترده

عقرباشا فرزین / منظری بر شهر خرم‌آباد و قلعه فلک‌الافلاک



و قابل توجهی دارد که گونه‌های مختلف آثار فرهنگی و تاریخی نظیر بافت‌های تاریخی، تک‌عنصری معماری، سایت‌های باستانی، آثار منقول تاریخی، میراث معنوی و ناملموس در مجموعه بیش از ۱۲ هزار اثر تاریخی فرهنگی را در بر می‌گیرد.

۴- جایگاه استان به لحاظ جغرافیایی و استقرار در موقعیت بسیار ممتاز یعنی نقطه ورود از چلگه و دشت خوزستان به فلات ایران سرمایه‌گذاری را چندبعدی و بستر را مهیاتر می‌کند.

پژوهشی وضعیت صنایع دستی در استان لرستان

لرستان قطب فلزکاری ایران از پیش از تاریخ تا امروز می‌باشد. تداوم صنایع فلزی لرستان در طول تاریخ از مفرغ‌سازی نیاکان دبروز و فرزندان وروشوسازی امروز مشهود است. اگر مفرغ معرف ساکنان قبل از تاریخ این سرزمین به جهانیان بوده، در نیم قرن گذشته این وروشوسازان لرستانی هستند که نه تنها در طول تاریخ به فراموشی سپرده نشده، بلکه به فرزندان این دیار به ارث رسیده است. علاوه بر صنایع فلزی لرستان دستباف‌های عشایری همچون سیاه‌چادریایی، خورجین‌بافی، گلیم‌بافی، چیت‌بافی، ریسمان‌بافی، گبه‌بافی، نمکدان‌بافی، سیدیبافی، به‌منظور نیازهای روزمره عشایری استان بوده، تولید می‌شده است ولی متأسفانه تعدادی از این رشته‌ها منسوخ و یا در حال منسوخ شدن هستند که در این راستا، معاونت صنایع دستی استان با آموزش رایگان برخی از این رشته‌ها درصدد حفظ و احیاء آن‌ها می‌باشد.

موارد ذیل در خصوص مشارکت بخش خصوصی در زمینه صادرات صنایع دستی مورد نیاز است:

۱- مطالعه طرح احداث شهرک‌های صنایع دستی در کلیه شهرهای استان.



عقرباشا فرزین / مناره آجری / خرم‌آباد / قرن چهارم هجری

۲- مطالعه طرح احداث بازارچه‌های صنایع دستی در کلیه شهرهای استان.

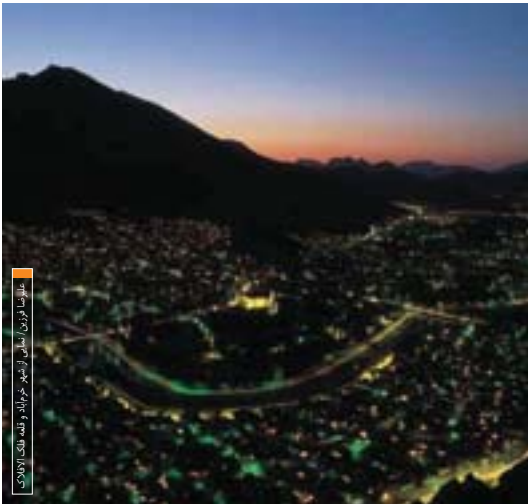
۳- واگذاری آموزشگاه رشته‌های صنایع دستی به بخش خصوصی به منظور توسعه آموزش و ارتقاء سطح کیفی آموزش‌ها در رشته‌های مختلف.

۴- احداث کارگاه‌ها و کارخانجات بسته‌بندی محصولات صنایع دستی با مشارکت بخش خصوصی در راستای توسعه صادرات.

۵- مشارکت بخش خصوصی در ایجاد فضا و مکان‌های مناسب به منظور صادرات صنایع دستی استان شامل گلیم، جاجیم، ورشو و آلات موسیقی و غیره.

پیش‌بینی برنامه‌های توسعه‌ای میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان لرستان تا سال ۱۳۹۳

- ۱- ایجاد زیرساخت‌های مناسب در مناطق نمونه گردشگری دارای مزیت نسبی
- ۲- توسعه موزه‌ها شامل احداث پنج سایت موزه تاریخی
- ۳- ساماندهی بافت‌های تاریخی با استفاده از فناوری‌های نوین در حفاظت و مرمت آثار تاریخی
- ۴- بهره‌برداری از ۲۰ بنای تاریخی قابل احیا با مشارکت بخش خصوصی در قالب طرح پردیس‌ن
- ۵- ایجاد مراکز حفظ آثار و فرهنگ ایلی (عشایری) به‌صورت دهکده عشایری و تفرجگاه‌های ایلی
- ۶- سامان‌دهی خدمات رفاهی بین راهی و ایجاد ۲۰ مجتمع خدمات رفاهی بین راهی با مشارکت بخش خصوصی
- ۷- ایجاد ۳۰ واحد کمپینگ (اروگاه گردشگری) در محورهای ترانزیتی و در کنار جاذبه‌های گردشگری-مذهبی
- ۸- ایجاد ۱۰۰ واحد پهنابستی و نمازخانه بین راهی در مسیرهای پرتردد



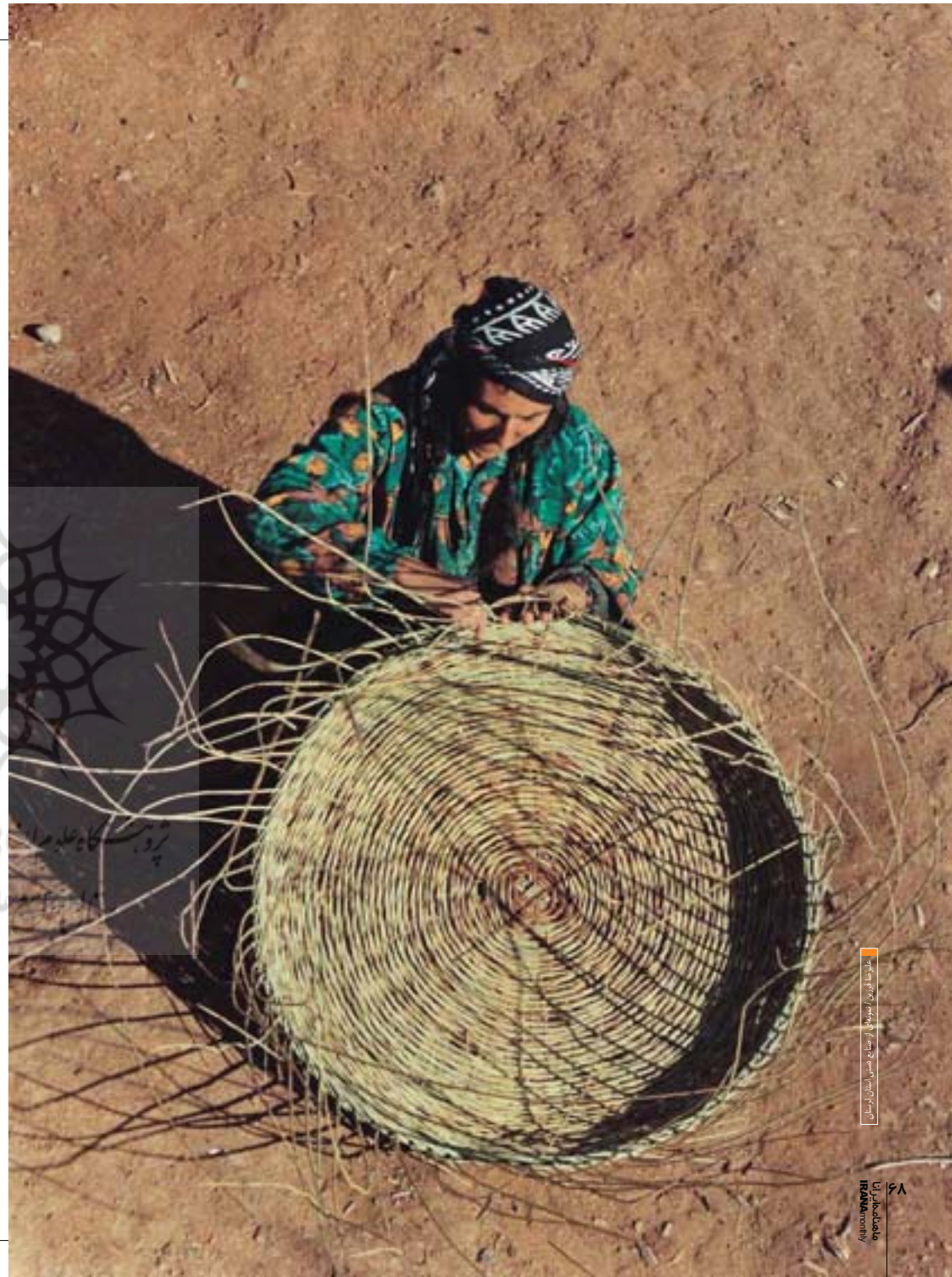
علاوه بر این، مسیر آبیاری خرم‌آباد، شبکه آبرسانی (۱۳۹۱)

- ۹- ایجاد پایگاه اطلاع‌رسانی گردشگری در میبادی رودی استان
- ۱۰- حمایت از تأسیس (ایجاد) ۳۰ منطقه نمونه گردشگری با مشارکت بخش غیر دولتی
- ۱۱- ارائه تسهیلات بانکی و حمایت قانونی به منظور توسعه اماکن توریستی
- ۱۲- سرعت بخشیدن به روند مستندسازی آثار منقول و غیرمنقول تاریخی و فرهنگی و آثار طبیعی و معنوی
- ۱۳- بررسی و شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و جلب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی
- ۱۴- سامان‌دهی و تقویت تشکل‌های غیردولتی در زمینه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
- ۱۵- استفاده از شبکه‌های صدا و سیما، استانی - ملی و برون‌مرزی برای تبلیغ جاذبه‌های گردشگری استان و ایجاد انگیزه سفر برای استان (با همکاری صدا و سیما)
- ۱۶- تأسیس آموزشگاه فنی و حرفه‌ای و دانشکده‌های میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
- ۱۷- گسترش مشاغل خانگی صنایع دستی (خوداشتغالی) در مناطق دارای مزیت نسبی
- ۱۸- احیاء و آموزش رشته‌های صنایع دستی منسوخ شده
- ۱۹- ایجاد دشرک و بازارچه صنایع دستی در مناطق دارای مزیت نسبی
- ۲۰- ایجاد خوشه‌های صنعتی صنایع دستی و شناسایی بازارهای هدف صادراتی
- ۲۱- ایجاد موزه‌های محلی در تمامی شهرستان‌های استان

عمده‌ترین مسیرهای گردشگری استان

طبرشا فرزین / بت مغربی موزه فلک آلاک / هزاره اول بهیم

ردیف	مسیر	فاصله به کیلومتر	زمان پیشنهادی	مدت به روز	نوع دسترسی
۱	خرم‌آباد- آبشار گریت	۵۴	بهار و تابستان	۱-۲	زمینی
۲	خرم‌آباد- آبشار نورزبان	۵۴	بهار و تابستان	۱	زمینی
۳	خرم‌آباد- آبشار بیشه	۷۵	تمام فصول	۱-۳	زمینی
۴	خرم‌آباد- سراب کهمان	۶۵	بهار و تابستان	۱	زمینی
۵	خرم‌آباد- غار کوکان	۵۵	تمام فصول	۱-۲	زمینی
۶	خرم‌آباد- بروجرد	۱۰۰	تمام فصول	۲-۳	زمینی
۷	خرم‌آباد- درب گنبد	۱۶۵	تمام فصول	۱-۲	زمینی
۸	خرم‌آباد- دورود	۹۰	بهار و تابستان	۵-۳	زمینی
۹	خرم‌آباد- ازنا	۱۲۰	بهار و تابستان	۱-۲	زمینی
۱۰	بروجرد- دورود	۲۵	بهار و تابستان	۱-۲	زمینی
۱۱	خرم‌آباد- نورآباد	۱۰۰	بهار و تابستان	۲/۱	زمینی
۱۲	خرم‌آباد- پلدختر	۱۱۰	تمام فصول	۱-۳	زمینی
۱۳	خرم‌آباد- آبشار چنگان	۱۸۰	بهار و تابستان	۱-۲	زمینی
۱۴	نورآباد- آب‌گرمه	۹۵	بهار و تابستان	۲-۳	زمینی
۱۵	بروجرد- گهر	۹۰	بهار و تابستان	۲-۳	زمینی
۱۶	خرم‌آباد- امامزاده احمد	۱۶۵	بهار	۳-۲	زمینی
۱۷	خرم‌آباد- سراب رفشان	۵۰	بهار و تابستان	۱	زمینی
۱۸	خرم‌آباد- پارک شوراب	۱۵	تمام فصول	۱	زمینی
۱۹	خرم‌آباد- مخملکوه	۱۰	تمام فصول	۱	زمینی
۲۰	ازنا- توتلی برقی	۳۵	بهار و تابستان	۱	زمینی
۲۱	بروجرد- ونایی	۱۵	بهار، تابستان و پائیز	۱	زمینی
۲۲	خرم‌آباد- هومیان	۷۵	بهار و تابستان	۲	زمینی
۲۳	پلدختر- امامزاده محمد	۱۸۵	بهار و تابستان	۱-۲	زمینی
۲۴	الیگودرز- دریاچه گهر	۶۵	بهار و تابستان	۳-۵	زمینی
۲۵	نورآباد- سرمرنگ	۷۵	بهار و تابستان	۱-۲	زمینی
۲۶	الیگودرز- آبشار چکان	۱۸۰	بهار و تابستان	۲	زمینی
۲۷	خرم‌آباد- آبگازان	۱۸۰	بهار و تابستان	۲-۳	زمینی
۲۸	خرم‌آباد- بسطام سلسله	۶۰	بهار و تابستان	۱-۲	زمینی
۲۹	کهدشت- تنگه شیرز	۲۵	بهار، تابستان و پائیز	۱	زمینی
۳۰	الیگودرز- آبشار آب‌سفید	۷۵	بهار و تابستان	۱-۲	زمینی
۳۱	دورود- غار ماهی کوز	۵۰	تمام فصول	۱	ریلی
۳۲	دورود- آبشار بیشه	۳۵	تمام فصول	۱-۲	ریلی
۳۳	خرم‌آباد- آبشار وارک	۶۵	بهار و تابستان	۱-۲	زمینی



طبرشا فرزین / بت مغربی موزه فلک آلاک / هزاره اول بهیم